

[Hvidberg.]

i 6. og 7. klasse med det samme, at denne undervisning bevirker, at de ikke bogligt begavede kommer til at sidde dér bag sådan en skov af oprakte hænder, kommer til at sidde dér bagved bedrøvede, efterhånden sløve; de kan ikke følge med, og det er synd for dem. Forholdet er jo det, at i de klasser vil der formodentlig være elever, som ikke engang rigtig kan læse, og de kan altså ikke følge med i en sådan forceret undervisning. Ifølge fremsættelsestalen — sp. 878 — er det resultat af undervisningen i 6. og 7. klasse, der skal opnås, dette, at ingen børn på forhånd skal være afskåret fra ved det 14. år at overgå til realafdelingen. Efter dette sigte skal altså — sådan forstår jeg det i alt fald — alle med op i 6. og 7. klasse, selv de, der er dårligst, og så vil der i alt for ringe grad blive taget hensyn til undervisningen af de sprogligt begavede. Altså indtræder den første af mig nævnte mulighed, at de ikke rigtig vil kunne blive opdraget til at bestille noget. Alligevel vil der være mange, der ønsker at gå over i realskolen, men som i virkeligheden slet ikke kan det, som altså slet ikke kommer ind — hvordan det så skal gå til — eller også hurtigst muligt går ud igen, og der vil hos disse elever, hvad enten de går ud af skolen eller går op i 8. klasse, ikke bare være utilfredshed, men også bitterhed.

Jeg vil ikke på nogen som helst måde miskende den højtærede undervisningsministers motiver og hans hjertelag i denne sag, og jeg underkender ikke, at der i nogle hjem under den nuværende ordning kan være spænding og sorg forbundet med spørgsmålet: optagelse eller ikke-optagelse i eksamensmellemskolen, men det ligger dog på et tidligere tidspunkt og kan i mange tilfælde, som vi også oplever det, rettes op igen; i nogle tilfælde sker der også det, at delingen, som falder så tidligt, føles som en naturlighed, man ikke tænker så meget over.

Ja, sådan kunne og burde det blive som helhed, og det kunne blive sådan, hvis man skabte en fri mellemskole, der virkelig var, hvad den skulle være, en skole for de pågældende elever. Men efter det her foreliggende lovforslag bliver efter min opfattelse pinagtigheden og tragedien værre

for dem, der ikke kommer over i realskolen, men som gerne ville have været der. Gennemfør nu denne lov og se, hvordan det kommer til at gå — så skal man se bitterhed!

Howdan det egentlig er gået til, at ministeren er nået til et så uklart resultat: en udelt skole, der er delt, og hvori det absolut skal være fremmede sprog og matematik, der skal være kriteriegivende fag, og ikke som nu dansk og regning — kan ingen være i tvivl om, der har siddet i udvalget sidste vinter sammen med det daværende ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre): Det daværende ærede medlem var gået med til en deling, men når der så i udvalget virkelig blev tale om deling, tog det ærede medlem det meget unødigt op og sagde — husker jeg f. eks. — at det ikke skal være sådan, at der skal blive sagt til én: du kan læse, og til en anden: du må ikke læse. Det ærede medlem ville ikke være med til en boglig linje. Børnene skulle ikke være opdelt i to spor — og andre lignende udtryk brugte det ærede medlem mod den nuværende skarpe deling, som også det ærede medlem hr. Horn var inde på, og som ikke skal opretholdes. Herefter var det, at det daværende ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Lejre) kom ind på tanken om den milde deling. Men i det foreliggende lovforslag er det alligevel sådan, at man kommer til at sige til nogle: I skal læse, og til andre: I må ikke læse. I virkeligheden er der ingen tvivl om, hvad det er, den højtærede minister mener i sit hjerte. Han er tilhænger af en enhedsskole uden nogen deling, og han vil have eksamensmellemskolen i byerne væk. Men for — som det hedder i det politiske sprog — at få det til at glide har han i sit lovforslag indført den ordning, som han i sin fremsættelsestale betegner som den milde deling, og den mener ministeren vil give lunere og lettere arbejdskår for hele skolen. Hvordan det skal gå til, er temmelig uklart. Ministeren betegner delingen som en hensigtsmæssighedsforanstaltning, men der er jo det med ordet hensigtsmæssighed, at det kan bruges i flere betydninger. Delingen er her, vil jeg sige, hensigtsmæssig derved, at den som sagt eventuelt skulle kunne få sagen til at glide. Det er det eneste hensigtsmæssige ved den.